

SUMMARY

Pakhotina Tetiana. Patriotic education in the republic of Poland: legal foundations.

The article analyzes the key legal acts that formed the basis of the education of patriotism in the Republic of Poland. Legislation common to all Eurozone countries and created exclusively for the neighboring country was highlighted. The fundamental worldview principles of European regulations on patriotic education were clarified. It was determined that work in this direction had been carried out for more than 30 years. The main idea of the normative acts in the field of patriotic education was highlighted: determination of basic competences necessary for becoming an active citizen of a democratic society and studying ways to acquire them, creating conditions for lifelong learning of citizenship. The problems with patriotic upbringing in the Republic of Poland and the reasons for the creation of separate legal acts for the country were considered. The main Law on Education, its provisions on patriotic education, their practical application at all stages of the educational process and in various areas of educational activity were analyzed. The key principles of such urgent program documents as "Patriotism of Tomorrow" and "Independent 2018" were identified. The work of the Polish government on public opinion research in matters of respect and trust for the government, love to the Motherland was considered. It was noted that the long-term government program "Independent 2018" is designed to strengthen the unity of Poles and is timed to the centenary of Poland's independence, and "Patriotism of Tomorrow" is a nationwide grant program that helps to identify and disseminate knowledge of Polish history and supports initiatives which involve communities in activities dedicated to the research and promotion of local heritage and culture. In general, it was concluded that the country is constantly focusing on the problem of patriotic education, developing new ways of effective work on patriotic education, but sociological research shows the lack of such a base to maintain a proper level of patriotic consciousness, so new developments are constantly under way to overcome this problem. As a result, emphasis was placed on the fact that the Polish experience is an excellent example for building a modern and flexible system of national and patriotic education in Ukraine.

Key words: legal acts, patriotic education, citizenship, Motherland, program documents.

УДК 37.091.12.011.3-051:004]:37.013.74(438)

Ольга Юзик

Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
ORCID ID 0000-0001-9586-6015

Юрій Пелех

Рівненський державний гуманітарний університет
ORCID ID 0000-0002-1737-4557
DOI 10.24139/2312-5993/2021.03/519-528

АНАЛІЗ СТАНДАРТІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ІНФОРМАТИКИ У ПОЛЬЩІ (КІНЕЦЬ ХХ-ПОЧАТОК ХХІ СТ.)

Автори статті здійснили аналіз стандарту професійної підготовки з інформатики за № 45 – рівень бакалавр та магістр, що бере свій початок з листопада 2003 року згідно з розпорядженням Міністерства народної освіти та спорту Польщі. У статті розкрито класифікацію предметів по циклах відповідно до стандарту підготовки інформатиків за № 45: цикл предметів А, цикл предметів В, цикл основних предметів та практики. Показана можливість продовжити навчання на здобуття

ступеня магістра вчителя інформатики і технологій інформаційних (державний заклад), так і викладачем інформатики та комп'ютерних класів із програмуванням у системі післядипломної освіти. Ще одна можливість здобути фах учителя інформатики – навчатися в педагогічному закладі вищої освіти за спеціальністю інформатика (вчительська) у державному чи приватному ЗВО Польщі.

Ключові слова: професійний стандарт, стандарт № 45 «Інформатика», ЗВО Польщі, цикли професійного стандарту, післядипломне навчання.

Постановка проблеми. Україна, інтегруючись у світовий інформаційний простір, прагне до підвищення рівня інформаційної культури у своїх громадян, підвищення освіченості всього населення країни. У цій справі важливу роль відіграє професійна підготовка висококваліфікованих фахівців різних спеціальностей, у тому числі бакалаврів та магістрів зі спеціальності «учитель інформатики». Власне процес реформування вищої школи викликаний стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій (далі по тексту - ІКТ). А оскільки вища освіта є стратегічним ресурсом зміцнення держави та її конкурентоспроможності у світі, то інформатизація освіти в цілому (як вищої, так і загальноосвітньої), її унормування відповідно до міжнародних стандартів та вимог сучасності є завданням першочергового значення (Shyshkina et al., 2012).

Сучасне інформаційне суспільство потребує якісно іншої освіти, тому виникає необхідність перебудови освітніх систем, їх реформування й модернізації. Міністерство освіти і науки України та Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти роблять упевнені кроки на шляху до євроінтеграції освіти. Про це свідчить низка нормативно-правових документів, серед них новим та важливим є проект Концепції розвитку освіти до 2025 року, який передбачає три напрями роботи. Перший напрям – приведення структури освіти у відповідність до потреб сучасної економіки та інтеграції України в європейський економічний та культурний простір. Другий – реформування змісту освіти. Планувалося у 2015-2017 рр. запровадити єдині стандарти/індикатори знань, умінь і навичок у галузі ІКТ для учнів та викладачів – сумірних із міжнародними показниками: PISA in computer skills, індустріальні міжнародні тести Microsoft Certified Educator тощо та в цих самих роках розробити й запровадити нове покоління стандартів вищої освіти на компетентнісній основі з урахуванням модельних стандартів Євробакалаврів та Євромагістрів, а уже в 2020-2025 роках здійснюватиметься поступова відмова від стандартів вищої освіти. Також включення України в Education at a Glance у 2017 році (на даний час (02.02.2021 р.) на офіційному сайті OECD наша держава вже представлена) (Education at a Glance, 2018). Вважаємо за

необхідне детальніше вивчати й упроваджувати досвід сусідньої європейської держави – Польщі, щоб знати, як у них здійснюється підготовка студентів за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр чи магістр різних спеціальностей.

Аналіз актуальних досліджень. На даний час уже здійснено низку наукових досліджень в Україні, що стосуються порівняльного аналізу якості вищої освіти в Україні та Польщі (О. Yuzyk, I. Mazaikina, H. Bilanych, M. Yuzyk, 2019); особливостей професійної підготовки вчителів інформатики в Польщі (Ju. Pełech, O. Juzyk, 2018); усебічного аналізу теоретичної і методичної підготовки вчителів початкових класів засобами мультимедійних технологій у ЗВО Польщі (O. Kuchaj, 2014) та ін. проте, на даний час немає публікацій, які стосувалися би вивчення стандартів підготовки вчителів інформатики в Польщі.

Мета статті полягає у вивченні нормативних документів вищої освіти Польщі, що є основою в запровадженні стандартів професійної підготовки учителів різних напрямів, у тому числі й учителів інформатики, які забезпечують їхню наступність у здобутті професійних рівнів вищої освіти.

Методи дослідження. Написання статті потребувало використання комплексних методів дослідження: як теоретичних – аналіз і синтез, порівняння, систематизація, так і емпіричних – аналіз нормативних документів, стандартів підготовки майбутніх учителів та науковців у галузі інформатики Польщі.

Виклад основного матеріалу. Система професійної підготовки вчителя інформатики передбачає декілька варіантів здобуття рівня магістра. Вони великою мірою залежить від прописаних законодавчо положень у державній постанові Міністра народного навчання та спорту (такою у 2003 році була назва Міністерства з вищої освіти) за № 1401 від 04.04.2003 р. «Положення про визначення стандартів навчання для окремих галузей навчання та рівнів освіти», у якому визначені вимоги до стандарту навчання з інформатики за № 45 – рівень бакалавр та магістр, № 64 стандарт навчання з математики – теж рівень бакалавр і магістр та стандарт навчання № 78 з педагогіки (бакалавр і магістр). Пункт 2 § 16 дає право ЗВО через ради базового організаційного підрозділу університету, який працює за певним напрямом навчання, адаптувати навчальні плани та програми, реалізовані у попередні роки, до стандартів освіти для окремих галузей навчання та рівнів освіти, визначених Положенням № 1166 Міністра науки і вищої освіти від 12 липня 2007 року про стандарти освіти для окремих галузей навчання та рівні освіти, а також про порядок створення та умови, яким повинен відповідати університет для проведення міжфакультурних досліджень та макропольових

досліджень (*Prawo.pl. Zm.: rozporządzenie w sprawie określenia standardów nauczania dla poszczególnych kierunków studiów i poziomów kształcenia*, 2003).

Під час укладання навчальних планів та програм ураховується також Міжнародна стандартна класифікація освіти ((ISCED), далі по тексту МСКО)) розроблена ЮНЕСКО, у якій чітко визначено фах, відповідно до нього екзамену, які слід скласти, та кваліфікації згідно із ISCED (*European Glossary on Education. Volume 1. Examination*, 1999).

На основі законодавчої освітньої бази в Польщі та повноцінного перебування закладів вищої освіти Польщі в єдиному європейському освітньому середовищі існує декілька варіантів здобуття фаху вчителем інформатики. Охарактеризуємо один із них.

Перший варіант відповідає стандарту навчання освітнього напрямку № 45 «Інформатика». Сутність така: після завершення навчання випускнику середньої школи можна вибрати: навчання I ступеня - бакалавра ліценціатського або бакалавра інженерного. Перші тривають мінімум 3 роки (6 семестрів), а випускник отримує ступінь бакалавра. У коледжі машинобудування навчання триває мінімум 3,5 років (7 семестрів) і закінчується отриманням титулу інженера.

Після завершення I ступеня можна розпочати навчання для здобуття II другого ступеня – магістра. Тривалість навчання триває в основному 5 років.

Після закінчення магістратури випускник може підвищити кваліфікацію в аспірантурі (принаймні два семестри).

Стандарти підготовки магістрів інформатики (навчання протягом 5 років (10 семестрів). Загальна кількість годин занять становить приблизно 3600, у тому числі не більше 400 годин на виконання дипломної роботи. Норма викладання становить 1185 годин для тих, хто здобуває ступінь магістра та 1305 годин для тих, хто здобуває ступінь магістра інженерії.

Аналіз передбачених стандартом вимог щодо кількості годин навчання для здобуття ступеня магістра інформатики показав наступне: вивчення предметів циклу А становить 270 годин, рівня В – 345 годин для звичайного магістра та магістра інженера – 405 годин. Під час вивчення основних предметів для магістра 570 год, а для інженера-магістра - 630 год. Разом загальна кількість годин становить для магістра 1185 год, а для інженера-магістра – 1305 год.

Дисципліни, які вивчаються під час підготовки інформатиків кваліфікаційного рівня бакалавр поділяються на: загальні предмети рівня А; дисципліни рівня В: основні курси та дисципліни рівня С. Щодо організації

практики, то розпорядження вказує на те, що під час здобуття магістерського рівня не існує обов'язкової форми навчання в цій галузі. Форма, обсяг та розмір практики визначаються університетом із урахуванням вимог щодо цього органу, що надає професійну кваліфікацію, пов'язану з відповідною спеціалізацією. Розбивка годин відповідно до групи предметів: група предметів рівня А містить такі співвідношення: загальна кількість годин 270, з них: 1) англійська 120 год; 2) гуманітарні та соціальні теми (обирається залежно від інтересів студента) становлять 60 год; 3) фізичне виховання 90 год.

Група предметів рівня В. Загальна кількість годин 345/405 год. З них попредметно: 1) математика вивчається в кількості 225 год, у тому числі такі предмети, як логіка та теорія множин (30 год); лінійна алгебра з аналітичною геометрією (45 год); математичний аналіз (60 год); дискретна математика (60 год); ймовірнісні методи (30 год); 2) предмети точних, природничих, технічних чи соціально-економічних наук у кількості 120 год; 3) фізика - 60 год.

Основне навчання містить співвідношення наступної кількості годин – 570 год/630 год та включає вивчення таких дисциплін: 1) основи інформатики 120 год; 2) програмне забезпечення 360 год; 3) системи 90 год, включаючи: архітектура комп'ютера 45 год; комп'ютерні мережі 45 год; 4) основи електроніки та метрології (навчати повинен головний інженер) 60 год.

Рекомендується навчання здійснювати на основі постійно оновлюваного комп'ютерного та мережевого обладнання та програмного забезпечення в поєднанні з популярними на ринку інструментами та ІТ-обладнанням. Предмети ІТ повинні становити щонайменше 60 % годин у всій навчальній програмі. Лабораторні та проєктні заняття з основних предметів повинні становити щонайменше 30 % годин.

Загальні вимоги до підготовки вчителя-бакалавра з інформатики. Професійне навчання в галузі інформатики триває не менше 6 семестрів (коли випускник отримує ступінь бакалавра) або щонайменше 7 семестрів (коли випускник отримує звання інженера). Загальна кількість годин занять становить відповідно: приблизно 2200 або приблизно 2500, у тому числі не більше 300 годин на виконання дипломної роботи. Нормативи викладання становлять 1245 годин (для бакалаврських занять) або 1365 годин (для інженерів).

Система освіти в Польщі дозволяє випускнику ЗВО напряму підготовки «Інформатика» після трьох років навчання перекваліфікуватися на вчителя інформатика, вступивши в інститут післядипломної освіти.

Наведемо приклад такого післядипломного навчання на факультеті математики та інформатики Університету Адама Міцкевича в Познані та Університеті Адама Міцкевича в Півлі.

Випускник, який закінчив аспірантуру для вчителів, здобуває кваліфікацію для викладання інформатики в початковій школі, коли він має ступінь першого циклу, та викладання інформатики в початковій та середній школах, коли він має ступінь другого циклу. Навчання призначене для випускників університетів з педагогічною підготовкою. Завершення дослідження дає право викладати ІТ-дисципліни в школі. Кваліфікація на основі результатів, отриманих у галузі попередньої освіти з інформатики (90 годин ІТ-предметів). Тривалість навчання – 3 семестри (360 годин) (*Wydział Matematyki i Informatyki UAM w Poznaniu*).

Приклад навчального плану тривалістю 3 семестри зі спеціальності «Інформатика і інформаційні технології» (2015-2016 н.р.) з післядипломної підготовки, навчання по якому здійснює Університет імені Адама Міцкевича у Познані (далі по тексті UAM), подано в табл. 1. На відділенні математики та інформатики здійснюється набір студентів та навчання з післядипломної освіти.

Інший заклад післядипломної освіти – Великопольська суспільно-економічна вища школа в Сродже Великопольському (*Wielkopolskiej Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej w Środzie Wielkopolskiej*, далі по тексті – WWSSE), приватним ЗВО, що надає можливість здобути післядипломну освіту з інформатики вчительської за спеціальністю «Викладання інформатики та комп'ютерні класи з програмуванням». Мета полягає в тому, щоб підготувати вчителів до виконання завдань, викладених у програмній основі викладання інформатики та комп'ютерних класів у різних типах шкіл, а також розвивати компетенцію вчителів освіти в галузі навчання програмування. Програма навчання включає в себе такі предмети, як: «Основи програмування», «Викладання інформатики», «Дидактика інформаційних технологій», «Інформаційні технології», «Безпека даних», «Розробка програмного забезпечення», «Комп'ютерна графіка і візуалізація», «Алгоритми і структури даних», «Мови та парадигми програмування», «Дизайн веб-додатків», «База даних» та проходження практики. Кількість семестрів – три. Внески: вступний внесок: 150 злотих; навчання: 850 злотих (*WWSSE, 2020*).

Якщо порівняти два навчальні плани, то можемо побачити незначні розбіжності в назвах дисциплін, що вивчаються. Зокрема, у початковому плані при UAM є такі предмети, як «Мультимедіа і графіка комп'ютерна»,

«Мережева інфраструктура», «Початки програмування», яких немає в навчальному плані Великопольської суспільно-економічної вищої школи в межах спеціальності «Викладання інформатики та комп'ютерні класи з програмуванням». Проте, у цьому закладі є декілька дисциплін, які ширше дають знання, уміння, що стосуються програмування. Це такі предмети, як «Розробка програмного забезпечення», «Алгоритми і структури даних», «Мови та парадигми програмування».

Таблиця 1

Навчальний план з підготовки вчителів інформатики та інформаційних технологій у УАМ на відділенні математики та інформатики (післядипломна освіта)

Informatyka i technologie informacyjne 2015/2016

Przedmiot	Liczba godzin					pkt. ECTS	Egz.
	WYK	ĆW	LAB	praca wł.	Σ		
ROK I, semestr 1							
Algorytmy i struktury danych	15	15	0	120	150	6	1
Multimedia i grafika komputerowa	15	0	15	120	150	6	1
Metodyka nauczania informatyki	0	30	0	70	100	4	0
Technologie internetowe	15	0	15	70	100	4	0
ROK I, semestr 2							
Architektura komputerów	0	0	20	80	100	4	0
Dydaktyka informatyki	15	15	0	70	100	4	0
Infrastruktura sieciowa	0	0	30	30	60	2	0
Praktyka ciągła	0	0	0	30	30	2	0
Publikowanie materiałów edukacyjnych	0	0	30	70	100	4	0
Podstawy programowania	15	0	30	100	145	6	1
ROK II, semestr 3							
Bazy danych	10	0	15	125	150	6	1
Dydaktyka informatyki 2	15	15	0	120	150	6	1
Praktyka ciągła 2	0	0	0	30	30	2	0
Projekt dyplomowy	0	0	15	60	75	3	0
Warsztaty komunikacji interpersonalnej	0	15	0	15	30	1	0
Wartości sumaryczne:							
	100	90	170	1110	1470	60	5

Джерело: (Oferta studiów podyplomowych na Wydziale Matematyki i Informatyki. Studia Podyplomowe z Informatyki i Technologii Informacyjnych)

Ми навели два приклади пропозицій на ринку вищої освіти в Польщі у сфері післядипломної освіти із можливістю отримати дві різних кваліфікації і працювати як учителем інформатики і технологій інформаційних (державний заклад), так і викладачем інформатики та комп'ютерних класів з програмування. Це говорить про те, що назви кваліфікацій змінюються з урахуванням потреб та вимог суспільства та наданою автономією закладам вищої освіти Польщі.

Ще одна можливість здобути фах учителя інформатики – навчатися в педагогічному закладі вищої освіти за спеціальністю інформатика

(вчительська). Наприклад, за такою спеціальністю готують в Університеті педагогічному ім. Комісії народного навчання в Кракові (*Uniwersztet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie*, 2021). У переліку рекомендованих напрямів навчання знаходимо наступне: тип університету: педагогічний. Статус: публічний. Є пропозиція навчатися на I ступені ліценціантському із здобуттям кваліфікації «Викладач інформатики/інформаційних технологій». Фах: учитель. Навчання триває 3,5 роки, інженерний напрям, стаціонарно. Інформатика II рівня навчання – 1,5 роки навчання, стаціонарно. Випускник цього напрямку після завершення навчання проводить освітньо-виховні заняття, викладаючи предмет інформатики в середніх школах, піклуючись про формування в учнів навичок, визначених у програмних основах загальної освіти в окремих типах шкіл (*UNS. Nauczyciel informatyki / technologii informacyjnej*). Із даної спеціальності готують майбутніх учителів інформатики і в приватних ЗВО. Наприклад, Великопольська суспільно-економічна вища школа в Сродже пропонує для навчання таку саму спеціалізацію та спеціальність, як і в Університеті педагогічному ім. Комісії народного навчання в Кракові (*WWSSE*, 2020) .

Вебсайт містить навчальну програму, укладену за семестрами. Передбачається з цієї спеціальності навчання 3 роки 6 семестрів. Навчання на денній (стаціонарній) формі становить 2005 годин. Нестаціонарне навчання здійснюється в обсязі 1452 год, або 72 % від стаціонарного.

Така програма професійної підготовки майбутніх учителів інформатики у ЗВО Польщі дозволяє випускнику вільно працевлаштуватися в школах як у Польщі, так і в будь якій іншій країні Європи.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Представлений аналіз стандартів та його наповнення навчальними дисциплінами з підготовки вчителів інформатики за умови уведення його в освітній процес ЗВО України дозволить більше наблизитися до Європейського освітнього простору та сприятиме вільному доступу майбутнім вчителям інформатики до навчання за програмами, що передбачають отримання «подвійних дипломів» у ЗВО Польщі або брати участь в обміні між студентами.

ЛІТЕРАТУРА

- Education at a Glance (2018). OECD Indicators/OECD: official website. Retrieved from: www.oecd.org/education/education-at-a-glance-19991487.htm.
- European Glossary on Education (1999). Volume 1. Examination, Qualification and Titles. Brussels, EURYDICE. Retrieved from: <http://www.termcoord.eu/wp-content/uploads/2016/07/volume-1.pdf>.

- Pełech, Ju., Juzyk, O. (2018). Cechy przygotowania zawodowego nauczycieli informatyki w Polsce. *Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки*, 1 (60), 262-267 (*Scientific Bulletin of V. O. Sukhomlinsky MNU. Pedagogical sciences*, 1 (60), 262-267).
- Oferta studiów podyplomowych na Wydziale Matematyki i Informatyki (2016). *Studia Podyplomowe z Informatyki i Technologii Informacyjnych. Informatyka i technologie informacyjne. Siatka godzin.* Retrieved from: <https://podyplomowe.wmi.amu.edu.pl/wpcontent/uploads/2016/04/informatyka-i-technologie-informacyjne.pdf>.
- Prawo. pl. *Zm.: rozporządzenie w sprawie określenia standardów nauczania dla poszczególnych kierunków studiów i poziomów kształcenia. Dz.U.03.210.2040 ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU z dnia 3 listopada 2003 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia standardów nauczania dla poszczególnych kierunków studiów i poziomów kształcenia.* Retrieved from: <https://www.prawo.pl/akty/dz-u-2003-210-2040,17064464.html>
- Shyshkina, M. P., Spirin, O. M., Zaporozhchenko, Y. G. (2012). Problems of information of education in Ukraine in the context of development of research of ictbased tools quality estimation. *Information Technologies and Learning Tools*, Vol. 27, No. 1.
- UNS. *Nauczyciel informatyki/technologii informacyjnej.* Retrieved from: <https://www.dlamaturzysty.info/s/5112/81315-zawody/4948190-Nauczyciel-informatyki-technologii-informacyjnej.htm>
- WWSSE w Środzie Wielkopolskiej. *Nauczyciel informatyki/technologii informacyjnej. Specjalność nauczycielska.* Retrieved from: https://www.wwsse.pl/admin/Nauczanie_informatyki_i_zajecia_komputero_we_z_programowaniem_11260.html.
- Wydział Matematyki i Informatyki UAM w Poznaniu. *Studia podyplomowa. Informatyka i technologie informacyjne.* Retrieved from: <https://podyplomowe.wmi.amu.edu.pl/kierunki/informatyka-i-technologie-informacyjne/>.
- Juzyk, O., Mazaikina, I., Bilanych, H., Juzyk, M. (2019). Quality of higher education in Ukraine and Poland: comparative aspects. *Comparative professional pedagogy (Порівняльна професійна педагогіка)*, Т. 9. Вип. 1, 66-75.
- Uniwersztet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (2021). Retrieved from: <https://www.up.krakow.pl/images/dokumenty/rekrutacja/rekrutacja-2020-2021/Zalacznik-nr-1-do-Uchwaly-Senatu-dotyczacej-warunkow-i-trybu-rekrutacji-w-roku-akademickim-20202021-z-29-kwietnia-2019-20200303.pdf>
- Кучай, О. (2014). *Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх учителів початкових класів засобами мультимедійних технологій у вищих навчальних закладах Польщі.* Черкаси: видавець Третяков О.М. (Kuchaj, O. (2014). *Theoretical and methodological foundations for training primary school teachers by means of multimedia technology in higher education in Poland.* Cherkasy: publisher Tretyakov O.M.

РЕЗЮМЕ

Юзык Ольга, Пелех Юрий. Анализ стандартов профессиональной подготовки учителя информатики в Польше (конец XX- начало XXI ст.).

Автори статті осуществили анализ стандарта профессиональной подготовки по информатике № 45 – квалификационного уровня бакалавра и

магистра, который берет свое начало с ноября 2003 года по распоряжению Министерства народного образования и спорта Польши. В статье раскрыта классификация предметов по циклам согласно стандарту подготовки № 45 «Информатика»: цикл предметов А, цикл предметов В, цикл основных предметов и практики. Показана возможность продолжить обучение на получение степени магистра специальности «Учитель информатики и технологий информационных» (в государственном учреждении), так и специальности «Преподаватель информатики и руководитель компьютерных классов с программированием» в системе последипломного образования. Еще одна возможность получить профессию учителя информатики – учиться в высшем педагогическом заведении по специализации «Информатика (учительская)» в государственном или частном вузе Польши.

Ключевые слова: профессиональный стандарт, стандарт № 45 «Информатика», ВУЗ Польши, циклы профессионального стандарта, последипломное обучение.

SUMMARY

Yuzyk Olha, Pelekh Yurii. Analysis of standards of professional training of informatics teachers in Poland (late XX - early XXI cen.).

In the article the authors analyze the standards of professional training in informatics for № 45 – bachelor's and master's level, № 64 standard of study in mathematics – also the level of bachelor and master and standard of study № 78 in pedagogy (bachelor and master), which begin in November 2003 year according to the order of the Ministry of Education and Sports of Poland. All the above standards greatly contribute to the formation of a teacher of computer science. However, the standard of professional training at № 45 in Poland is the most conducive to the professional development of a computer science teacher. Therefore, the standard data № 45 is analyzed in detail in the article. The article classifies the study of subjects by cycles according to the standard of computer science training for № 45: cycle of subjects A, cycle of subjects B, cycle of basic subjects of practice. The possibility to continue studying for a master's degree in specialties, in particular, a teacher of informatics and information technology (public institution) and a teacher of informatics and computer classes with programming in the system of postgraduate education and analyzed the example of two postgraduate studies at the faculty of mathematics and computer science at Adam Mickiewicz University in Poznań and Adam Mickiewicz University in Pila. Another opportunity to acquire the profession of a computer science teacher is to study at a higher pedagogical institution, majoring in computer science (teacher). After graduation, the graduate conducts educational classes, teaching computer science in secondary schools, taking care of the education of students' skills defined in the program framework of general education in certain types of schools. The same discipline is taught in private institutions of higher education. A good example is the Wielkopolska Socio-Economic Higher School in Wrocław (WWSSE w Środzie Wielkopolskiej), which conducts training in the same field as at the Pedagogical University. Commission of public education in Krakow. This analysis of standards and its content of disciplines for the training of computer science teachers, subject to its introduction into the educational process of higher education institutions of Ukraine will bring higher education institutions closer to the European educational space and promote free access to future computer science teachers to study "double diploma" in higher education institutions in Poland or participate in an exchange between students.

Key words: professional standard, standard № 45 "Informatics", higher education institution in Poland, cycles of professional standard, postgraduate education.